

ОГЛАСИТЕЛЬНОЕ СЛОВО
Перед Початком Святого і Великого Посту

+ ВАРФОЛОМІЙ

Милістю Божою

Архієпископ Константинопольський — Нового Риму

і Вселенський Патріарх

Усій Повноті Церкви,

Нехай благодать і мир

Від Господа і Спаса нашого Ісуса Христа,

Разом з нашою молитвою, благословінням і прощенням

буде з усіма Вами.

* * *

Всечесні браття Ієрархи та благословенні чада у Господі,

Благодать нашого Бога любові знову сподобила нас увійти в потрібний для душі час Пісної Тріоди і дійти до Святого і Великого посту, до арени подвижницької боротьби, сповненої вишніми дарами і радістю Хреста і Воскресіння. У цей благословенний період, духовний скарб і динамізм церковного життя, а також сотеріологічна довідка всіх його проявів, розкриваються з ясністю.

Ми вже багато чому навчилися з безвихідної та самовдоволеної зарозумілості фарисея, з безплідного моралізаторства та жорстокості старшого сина в притчі про блудного сина, а також з бездушності й осуду в день суду тих, хто виявилися байдужими до «найменших наших братів», які були голодними, спраглими, чужинцями, голими, хворими та ув'язненими. Крім того, цінність і сила смирення та покаєння, прощення та милосердя були відкриті нам як погляди, які Церква чітко закликає нас плекати в період, що відкривається перед нами.

Святий і Великий Піст – це бажаний час духовного, внутрішнього і фізичного очищення і дисципліни, який, як ми щойно почули в прочитаному Євангельському уривку, проходить через піст, який не слід практикувати, «щоб інші бачили», а через прощення наших братів і сестер: «Бо коли ви будете людям прощати їхні провини, то й Отець ваш Небесний простить вам» (Мт 6,14). Адже це ми сповідуємо кожного дня молитвою Господньою, коли говоримо: «як і ми прощаємо провини винуватцям нашим» (Мт 6,12).

Учора, у Сиропусну суботу, Церква вшанувала пам'ять святих чоловіків і жінок, які просіяли в подвижницькому житті. Святі є не лише взірцем для вірних у добрій боротьбі життя у Христі та за Христом. Вони також є нашими попутниками, друзями та прихильниками в подвижницькій дорозі посту, покаєння та смирення. Ми не самотні в наших зусиллях, але ми маємо Бога, який підбадьорює і благословляє нас, а також святих і мучеників, які стоять

поруч з нами, і перш за все Першу серед святих і Матір Божу, яка заступається за всіх нас до Господа. Святість є доказом сили Божої благодаті та людської синергії в Церкві, яка здійснюється через участь у Святих Таїнствах і виконання Божих Заповідей. Немає «даремної побожності» чи «легкого християнства», як немає «широких воріт» чи «просторої дороги», що веде до Небесного Царства (пор. Мт 7,13–14).

Церква постійно нагадує нам, що спасіння – це не індивідуальна, а церковна подія, загальна дисципліна. Під час Богом-береженого Святого і Великого посту, те, що стає очевидним для духовного життя вірних – остаточний сенс участі в житті громади – в християнській сім'ї та парафії, або у монастирській спільноті. Хочемо підкреслити функцію християнської сім'ї як спільноти життя для переживання духовності Великого посту. Наш попередник серед святих, святий Іоан Золотоустий, описав сім'ю як «малу Церкву»¹. Дійсно, саме в сім'ї відбувається перетворення нашого існування в церковне; саме там розвивається відчуття соціального та спільнотного характеру людського життя та життя у Христі, а також любов, взаємоповага та солідарність; і саме там життя і радість співжиття відчуються як божественний дар.

Спільне прагнення застосувати церковне правило та етос посту в контексті сім'ї виявляє харизматичний вимір аскетичного життя і переконання, що все, що є правдивим, чесним і правильним у нашому житті, приходиться до нас з висоти; що незважаючи на нашу власну співпрацю та внесок, вони перевершують усе, що є досяжним і доступним людиною. Зрештою, спільнотний аспект життя, любов один до одного, яка не шукає свого, і чеснота прощення не дають місця правозахиснику та самовдоволенню. Виразом такого духу «загальної свободи» та євхаристійного подвижництва є саме нерозривний зв'язок між постом, милосердям та участю в парафіяльному та літургійному житті Церкви. Переживання цього «духа Великого посту» в християнській родині веде нас до глибини істини в церковному досвіді та становить місце народження та джерело християнського свідчення в нашому секуляризованому сучасному світі.

Браття і чада, моліться, щоб усі ми з побожною ревністю пройшли дорогу Святої і Великої чотиридесятниці постом і покайням, у молитві й каятті, шукаючи мир у собі й між собою, ділячись у щоденному житті та виявляючи себе «ближніми» кожному, хто потребує через милосердя, прощаючи один одному і прославляючи ім'я Бога милосердя, що над небесами, в будь-яких обставинах, благаючи Його, щоб Він удостоїв нас досягти Святої і Великої седмиці з очищенням розумом і прославити з радістю і втіхою Його преславне Воскресіння.

Святий і Великий Піст 2024 року
+ ВАРФОЛОМІЙ Константинопольський,
 Палкий молитвенник перед Богом за всіх вас.

¹ Пояснення Послання до Ефесян 20, РГ 62,143.